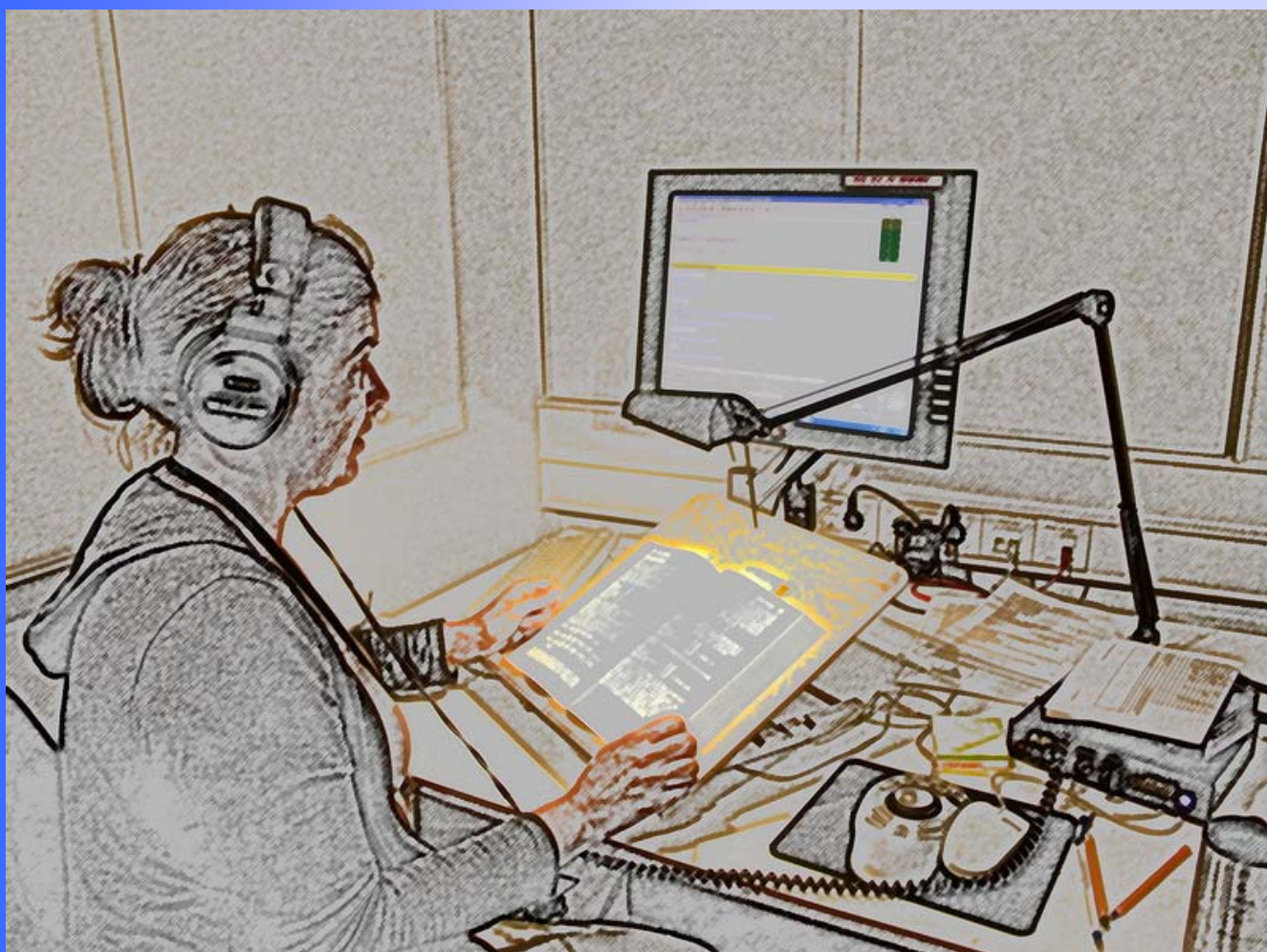

Årsrapport for 2006

NLB

Norsk lyd - og blindeskriftbibliotek

Norsk lyd- og blindeskriftbibliotek
Observatoriegata 1B
P.b. 2764 Solli 0204 Oslo
Tlf 22 06 88 00 Fax 22 06 88 88
www.NLB.no
Org.nr 970 145 567

NLB, avd Bergen
Bredalsmarken 15
5836 Bergen
Tlf 22 06 88 92 Fax 55 90 33 10

NLB, avd Trondheim
Hørløcks veg 66
7058 Jakobsli
Tlf 22 06 88 09 Fax 73 90 14 04

årsrapport nlb 2006

Innledning

Norsk lyd- og blindeskriftbibliotek (NLB) er en ledende leverandør av informasjons- og litterærtjenester til synshemmede og andre lesehemmede, og bidrar slik til samfunnsmessig likestilling og deltakelse for alle. Biblioteket produserer og låner ut folkebibliotekrelevant litteratur i blindeskrift og som lydbøker. I tillegg produserer og formidler NLB pensumlitteratur for studenter ved universitet og høyskoler.

Pensumlitteraturen produseres i blindeskrift, som lydbøker eller i elektronisk form. Fra 2003 har NLB også administrert og utført utskriftstjeneste for døvblinde. NLB legger vekt på å bygge opp en variert og god bokstamme, som i stor grad gjenspeiler det norske litterære landskap og det tilbud som finnes i norske folkebibliotek. NLB har et spesielt fokus på produksjon av lyd- og blindeskriftbøker for barn og unge. NLB innehar stor kompetanse hva gjelder produksjon og tilrettelegging av litteratur for blinde, svaksynte og andre lesehemmede.

2006 har vært et godt år for Norsk lyd- og blindeskriftbibliotek og for våre brukere.

For både folkebiblioteklitteratur og studielitteratur har vi hatt en solid vekst i produksjonen av lydbøker. NLB er Norges største produsent av lydbøker, i tillegg gjør vi store deler av de kommersielle produsentenes tilbud tilgjengelig for våre brukere. Produksjonen av talesyntesebøker var 0 i 2003 og 16 i 2004. I 2005 ble denne produksjonen doblet, og i 2006 så vi en ny dobling av talesyntesevolumet. Blindeskriftproduksjonen har vært svakere enn ønsket i 2006 sett under ett, men produksjonen tok seg opp mot slutten av året.

Utlånet av folkebiblioteklitteratur og studielitteratur har fortsatt å øke i 2006. Stadig flere titler er med på å gjøre tilbudet mer og mer attraktivt, både for eldre og yngre lånerne. NLB har fortsatt en klar overvekt av synshemmede lånerne, men det meste av veksten i lånermassen kommer blant lånerne som har vansker med å lese av andre grunner enn en synshemming. Blindeskriftutlånet har nok blitt påvirket av at produksjonen var svakere enn ønsket, og har derfor vist en reduksjon i forhold til året før, men også dette har tatt seg noe opp mot slutten av året.

NLB har etablert et utviklingsmiljø for å utvikle løsninger basert på nyeste teknologi som kan bedre tilbudet av tjenester og effektivisere og kvalitetssikre høy produksjon.

2006 var første hele driftsåret for NLB i nye lokaler i Halvbrøen i samlokalisering med Nasjonalbiblioteket. ABM-Utvikling, Språkrådet og Norsk lokalhistorisk institutt. Flytteprosessen med avviking av kassetten som medium, digitaliseringen og kassasjon av mesteparten av analoge mastere og etableringen i nye lokaler hadde vært en stor utfordring for hele organisasjonen. Dette innebar at nesten halvparten av ansatte fikk nye oppgaver. Byggingen av studioene ble forsinket med 8 mnd. da de måtte bygges helt om for å holde tilfredsstillende kvalitet.

NLB hadde i 2005 et merforbruk på om lag 2 prosent av driftsbudsjettet. I 2006 har vi klart å dekke inn hele dette merforbruket. I tillegg har vi, som nevnt over, hatt en betydelig produksjonsvekst og utlånsvekst. Dette har vi klart gjennom effektiviseringer i driften og ved at vi mottok refusjon fra Entra Eiendom for merkostnadene til studioene påløp i 2005, men også gjennom å utsette noen utviklingsinitiativer og IT-kostnader. Fortsatt effektivisering er nødvendig for å skape rom for utvikling parallelt med et riktig nivå på utlån og produksjon.

ÅRSRAPPORT FOR 2006	1
Innledning	2
NLB organisasjon	4
Avdelinger	4
Styret	5
Utvalg	6
Årsregnskap 2006	6
Tildelingsbrev og rundskriv	7
Forklaring av avvik i regnskapstall i forhold til den tildelte rammen	7
Tilskuddsordninger	8
Resultatrapport	8
Hovedmål for NLB	8
Resultatmål	8
Resultatmål 4.1: Ivareta produksjon og utlån	9
Resultatmål 4.2: Utrede og iverksette tiltak	12
Resultatmål 4.3: Utskriftstjeneste for døvblinde	14
Miljøledelse	15
Likestilling	15
Utfordringer for NLB i 2007	16
IKT – sikre en stabil plattform	16
Produksjonsvirksomheten	16
Distribusjonsvirksomheten	16
Studenttjenesten	16
ÅRSRAPPORT 2006 for Offentlig utvalg for blindeskrift	17
Innledning	17
Økonomi	17
Utvalgets faglige arbeid	17
Spesialnotasjon	17
Punktskriftfremmende tiltak	18
Nasjonale samarbeidspartnere	18
Nasjonal punktskriftkonferanse	18
Nordisk samarbeid	18
Nordisk punktskriftmøte	18
Underskrift	19

NLB organisasjon

NLB er en statsinstitusjon underlagt Kultur- og kirkedepartementet. Vi skal yte bibliotektenester overfor blinde og svaksynte og andre lesehemmede. Våre tjenester er et tilbud til alle aldersgrupper. NLB er landets største produsent av lyd- og blindeskriftbøker.

I tillegg til bibliotek for folkebiblioteklitteratur, driver NLB tilretteleggingstjeneste for syns- og lesehemmede studenter på universiteter og høyskoler.

NLB hadde pr 31.12.06 46 ansatte. I tillegg engasjerte vi totalt 85 personer som innlesere og tekstkonsulenter.

Direktør er Øyvind Engh

Avdelinger

NLB har sitt hovedsete i Oslo med avdelinger i Bergen og Trondheim.

Norsk lyd- og blindeskriftbibliotek holder til i Oslo i helt nye lokaler i Halvbroren som er et tilbygg til rehabiliterte lokalene til Nasjonalbiblioteket. Vi er samlokalisert med Nasjonalbiblioteket, Språkrådet. ABM-Utvikling og Norsk lokalhistorisk Institutt. Her har vi utlåns/formidlingsavdeling, produksjonsavdeling og administrasjon som alle ledes av seksjonssjefer.

Utlåns/formidlingsavdeling

Utlåns/formidlingsavdelingen består av bibliotek for folkebiblioteklitteratur og studenttjenesten.

Biblioteket har et bredt utvalg av litteratur for barn, ungdom og voksne. Bøkene foreligger som lydbøker, blindeskriftbøker og følebøker.

Det meste av 239.500 utlån til de ca 13.500 lånerne foregår via telefon og forsendelse over hele landet via postforsendelser. Avdelingene er knyttet til samme sentralbord og dermed oppnår man maksimal betjening av lånerne. Lyd bøkene brennes på CDer i formidlingsavdelingen i Oslo, mens blindeskriftbøkene sendes fra utlåsenheten i Nasjonalbiblioteket i Mo i Rana.

Avdelingskontoret i Bergen.

Det første norske blindeskriftbiblioteket ble opprettet i Bergen i 1910. Senere ble det opprettet blindeskriftbibliotek i Trondheim og Oslo. Disse ble etablert og drevet av Norges Blindforbund frem til 1989, da Staten tok over driften.

Avdelingskontoret i Trondheim

Vi holder til i samme hus som Norges Blindforbund, i "Blindes hus" på Jakobsli. Huset er godt kjent blant blinde og svaksynte i Trøndelag, og er nærmest et "landemerke" ved E6 nordover fra Trondheim.

Produksjon

Tilrettelegging for syns- og lesehemmede består i å få vanlig skrift over til lydformat, elektronisk tekst og blindeskrift. Dette foregår i vår egen produksjonsavdeling som i 2006 produserte 1081 titler fordelt på lydbøker, E-tekstbøker og blindeskriftbøker. NLB har 12 studioer til innlesing av lydbøker. Vi produserer blindeskrift ved å skanne vanlige bøker, bearbeide og strukturere teksten før den trykkes på en stor blindeskriftsprinter. I løpet av de to siste årene har bruken av talesyntese blitt stadig mer brukt til å lage lydbøker basert på strukturert tekstfil.

NLB har sitt hovedsete i Halvbroren ved Solli plass i Oslo

Besøksadresse er:

Norsk lyd- og blindeskriftbibliotek

Observatoriegata 1B
p.b 2764 Solli
0204 Oslo
Tlf. 22 06 88 10
www.nlb.no

Norsk lyd- og blindeskriftbibliotek avdeling Bergen
Bredalsmarken 15, 5006 Bergen
P.b. 2600 Møhlenpris, 5836 Bergen
Norsk lyd- og blindeskriftbibliotek, avdeling Trondheim
Hørløcksv. 66
7058 JAKOBSLI

Direktørskifte

Kari Gjestebø fungerte som konstituert direktør fra 1.1.05. til 1.6.06.
Øyvind Engh ble ansatt som direktør 14.8.06.

Styret

Norsk lyd- og blindeskriftbibliotek ledes av et styre oppnevnt av Kultur – og kirke departementet. Styret har en leder og syv medlemmer, hvorav tre fra brukerorganisasjonene.. Det er oppnevnt personlige varamenn.

Styret består av følgende representanter

Leder:	Fred Arne Ødegaard, Avd.dir, FAD	Vara:	Lars Hansen Juvik
Nestleder:	Benedicte Rustad, fakultetsdirektør UiO	Vara:	Morten Tollefsen
Medlemmer:	Lisbeth Tangen, biblioteksjef i Trondheim	Vara:	Svein Birkenes
	Tone Moseid, ABM-Utvikling	Vara:	
	Gunnar Haugsveen, generalsekr. Norges blindeforbund	Vara:	Else-Marie Solberg
	Åge Nigardsøy, leder, Norges blindeforbund	Vara:	Ingeborg Hovde
	Kari Wiik, leder i Vestlandske blindeforbund	Vara:	Gert Kroken
Ansattes repr:	Ranveig Eckhoff, produksjonsveileder	Vara:	Pål Hals

Kari Gjestebø, direktør Norges Bank, var medlem fram til 1.1.05, da hun til trådte som konstituert direktør i NLB. Da dette engasjementet opphørte 1.6.06, ble hun fritatt for som medlem av styret. Tone Moseid som var hennes vara, rykket opp som medlem av styret. Det er ikke oppnevnt noen vara for henne.

Saker

Styret har avholdt 6 møter og behandlet 81 saker.

Hvert møte har faste saker som regnskap, utlån- og produksjonsstatistikker og utviklingsprosjekter. I tillegg har styret behandlet blant annet følgende saker:

- Budsjetten og årsrapport
- Oppstart av arbeid med strategisk plan
- Kritisk blikk på IT i NLB
- Styreevaluering og styreinstruks
- Fraværstatistikk og personalarbeid
- Studenttjenesten
- Informasjonsarbeidet i NLB

Styret har også avviklet et strategiseminar høsten 2006

Kari Gjestebø overlater direktørstolen til Øyvind Engh august 2006

Utvalg

Styret har i løpet av 2006 nedsatt utvalg for å arbeide nærmere med utvalgte saker:

- Ansettelsesutvalg. Styret hadde høsten 2005 oppnevnt et utvalg for å ansette ny direktør. Dette avsluttet arbeidet våren 2006 med innstilling til direktørstillingen.
- Utvalg for forberedelse av strategisamling
- Arbeidsgruppe for vurdering av NLBs organisering, med spesiell vekt på avdelingskontorer

Årsregnskap 2006

Årsrapport for 2006 er utarbeidet i tråd med de krav som er presentert i tildelingsbrev 27.12.05 for 2006. Rapporten er behandlet av styret for Norsk lyd- og blindeskriftbibliotek 23.01.2006.

Regnskap 2006		
Inntekter	Regnskap	Budsjett
Bevilgning	-37.741	-37.741
Salgsinntekter	-93	-192
Kompensasjon lønnsoppgjøret	-665	
Ref. Entra 06/Tilskudd Daisy	-466	-421
Refusjon sykepenger	-429	-318
Sum inntekter	-39.394	-38.672
Lønnskostnader		
111 Lønnskost. fast personale	13.023	13.088
112 Ekstern ekstrahjelp	622	572
113 Innlesere/avskrivere	5.705	5.731
117 Styret	118	125
Sum lønn før arb.giveravgift	19.468	19.516
118 Arb.giveravgift	2.669	2.760
Sum lønnskostnader	22.137	22.276
Varer og tjenester		
121 EDB-hardware/inventar	2.603	1.913
122 Produksjonsmaterieill	2.223	2.014
123 Reise/kurs/velferd	698	860
124 Kontortjenester	2.944	2.837
125 Kjøp av tjenester	1.390	1.415
126 Vederlag/kontingenter	1.205	1.198
127 Vedl./drift. Maskiner	9	42
129 Drift lokaler	4.894	4.937
Sum varer og tjenester	15.964	15.216
Reserve		731
Sum kostnader	38.103	38.225
Tilbakebetaling av underskudd 2006	765	255
- Krav til inntjening	192	
Resultat / Mindreforbruk	-334	

Tildelingsbrev og rundskriv

NLB har mottatt følgende dokumenter fra KKD vedr budsjettet 2006.

- Foreløpig tildelingsbrev av 08.12.05 med ref: 2005/01288 KU/KU2 BIH:amb
- Endelig tildelingsbrev fra KKD av 27.12.05 med ref: 2005/ 1288 KU/KU2 BIH:amb
- Endring i tildelt budsjettramme i brev fra KKD av 28.3.06 med ref: 2206/003346 KU/KU2 BIH.kdp
- Fastsettelse av endelige budsjettrammer i brev fra KKD av 2.11.06 ref:2006/3346 KU/KU2 BIH:amb
- Forespørsel om inndekking av merforbruk i vårt brev av 5.12.06

Forklaring av avvik i regnskapstall i forhold til den tildelte rammen

Kap 3326 post, 01

NLB hadde et inntektskrav på 192'. Våre ordinære inntekter ble kr 93'. Avviket framkommer fordi vi har mistet noen faste oppdrag da vi ikke lengre produserer på kassett eller har kopieringsanlegg for dette. Daisy formatet benyttes ikke i stor utstrekning i det kommersielle markedet.

Kap 326 Post 01

I det endelige tildelingsbrevet var kostnadsrammen på kr 37.741. I tillegg kom en lønnskompensasjon på kr 665'. NLB fikk i 2006 refusjoner fra Entra Eiendom på 421' for merkostnader vi hadde hatt i forbindelse med at studioene ble ferdigstilt 8 mnd etter opprinnelig plan. Dette var kostnader var belastet 2005-regnskapet. I tillegg var det noen andre refusjoner på 45' og refusjon sykepenger på 429' NLB klarte å innbetale merforbruket fra 2005 på totalt 765' i 2006

Årsregnskapet med total rammetildeling, inntektskrav, refusjoner og kostnader, gir et mindreforbruk på kr 334' .

Post 1-1: Personalkostnader

Et mindreforbruk på 139' hvorav arb.givereravg. utgjør 91'. Noe mindrekostnad på faste stillinger da en sluttet oktober og noe mindreforbruk på eksterne tekstkonsulenter.

Post 1-2

121 EDB Investering / Inventar: Merforbruk på 690' NLB startet med en sårbarhetsanalyse av IT området høsten 2006. Denne avdekket behov for å gjøre tiltak på en del kritiske IT områder. Noen av disse tiltakene er satt i gang 2006, mens resten vil bli gjort i 2007. Det er gjort innkjøp av backupsystem da det gamle røk, innkjøp av backuputstyr av produksjonsserver som sikrer oppetid og hindrer tap av data. Første del av et studiestyringssystem er kjøpt inn, resten vil bli anskaffet 2007.

122 produksjonsmateriell: Totalt merforbruk på 207'. Det ble kjøpt ekstra med cd til utlansproduksjon og noe punktskriftspapir for å ha noe på lager for å sikre jevn produksjon.

123 Reise kurs og velferd: Mindreforbruk på 207' som skyldes noe mindre reisevirksomhet og kurs enn budsjettet, og en utsatt studiereise for styret

124 Kontortjenester: Merforbruk 107'. Dette skyldes merforbruk på EDB programvare, porto, noe kontorrekvisita og kopiering. Vi hadde mindreforbruk på EDB nettleie, telefon og markedsføring.

125 Konsulenter / kjøp av tjenester: Kun et lite mindreforbruk på 25'

126 Kontingenter / Vederlag: Merforbruk 7'

127 Vedlikehold maskiner: Mindreforbruk på 33' skyldes gunstigere ordninger for service av blindeskriftprinter

129 Drift Lokaler: mindreforbruk på 43'.

Tilskuddsordninger

NLB forvalter Offentlig utvalg for blindeskrift, OUB.

Post 78 Ymse faste tiltak: Offentlig utvalg for blindeskrift

Tildelt bevilgning i brev av 27.12.05. Endelig tildelingsbrev	kr 591.000
Regnskap viser	<u>kr 580.425</u>
Mindreforbruk	<u>kr 10.575</u>

Se for øvrig hele årsrapporten som står bakerst i denne årsrapporten

Resultatrapport

Hovedmål for NLB

Hovedmål for Regjeringens kulturpolitikk er trukket opp i budsjettproposisjonen for 2006.

Hovedmålene for Norsk lyd- og blindeskriftbibliotek er i 2006 følgende:

Hovedmål 1 Formidling	Norsk lyd- og blindeskriftbibliotek skal yte bibliotekjeneste og tilrettelagt informasjon til blinde og svaksynte og andre lesehemmede, samt administrere og utføre utskriftstjenesten for døvblinde
Hovedmål 2 Produksjon	NLB skal opprettholde et høyt produksjonsnivå med tilpasset kvalitet, og legge til rette for å ta i bruk tilgjengelig teknologi.
Hovedmål 3 Kompetanse	NLB skal være en kompetanseressurs overfor syns og lesehemmede studenter med veiledning og informasjon og effektiv tilrettelagt produksjon og formidling. NLB skal være en solid og serviceinnstilt samarbeidspartner for enkeltbrukere, brukerorganisasjoner samt andre offentlige virksomheter som bibliotek og undervisningsinstitusjoner
Hovedmål 4 Nasjonalt ansvar	Norsk lyd- og blindeskriftbibliotek skal ha et nasjonalt ansvar innen sitt spesielle fagområde, veiledning, produksjon og formidling av litteratur til synshemmede og andre lesehemmede, andre institusjoner, brukerorganisasjoner og off etater. NLB skal følge med internasjonalt hva som skjer i utvikling og tilbud av tjenester for relevante målgrupper og være pådriver og kvalitetssikrer for å ta disse i bruk nasjonalt.
Hovedmål 5 Utvikling	Norsk lyd- og blindeskriftbibliotek skal være aktiv i utviklingen av tjenester og bruk av ny teknologi for å bedre tjenestene for målgrupper med behov for tilrettelagte produkter.

Resultatmål

Departementet har lagt følgende til grunn for bevilgningen i 2006:

Følgende er hentet fra tildelingsbrevet 2006:

"1.3 Spesielle forutsetninger for disponeringen av den tildelte budsjettrammen

Vi viser til omtale av Norsk lyd- og blindeskriftbibliotek i kapittel 5 Modernisering og forenkling av offentlig sektor i budsjettproposisjonen for 2006, særlig følgende:

"Det er viktig å legge til rette for et bredest mulig tilbud av litteratur tilrettelagt for blinde og svaksynte. Norsk lyd- og blindeskriftbibliotek må til enhver tid være kjent med og så langt som mulig benytte seg av de mulighetene til mer effektiv oppgaveløsning som ny teknologi gir."

Resultatmål		Resultatindikatorer	
4.1	Ivareta produksjon og utlån av folkebiblioteklitteratur og studielitteratur i lyd- og blindeskrift	4.1.1 4.1.2 4.1.3	Endring i produksjonsomfang Endring i utlån og salg Antall lånere
4.2	Utredde og iverksette tiltak som kan styrke produksjonen og utlånet av folkebiblioteklitteratur og studielitteratur i lyd og blindeskrift	4.2.1 4.2.2 4.2.3 4.2.4 4.2.5 4.2.6	Samarbeidsavtaler med Nasjonalbiblioteket og andre aktører Antall folkebibliotek med avtale om utlån og distribusjon Tilvekst i produksjon av studielitteratur. Endring i leveringstid for studielitteratur Antall masterbånd som er restaurert og laget i digitalt format Tilvekst i lydbøker (titler) som er produsert i digitalt format Antall utlånte digitale lydbøker
4.3	Igangsette tiltak for å gi døvblinde et tilbud når det gjelder utskriftstjeneste	4.3.1	Antall tiltak og brukere

Resultatmål 4.1: Ivareta produksjon og utlån

Målet for 2006 var å styrke kvalitetssikring av både produksjon og utlån. Digitaliseringen av store datamengder har vært utfordrende. Det ble i 2006 utviklet et feilhåndteringsverktøy. Samtidig har NLB fått utviklet produksjonsoppfølgingsverktøy for å håndtere alle produksjonslinjene og som sikrer full oversikt og muliggjør bedre oppfølging av produksjonene. Et slikt program har stått på ønskelisten siden 1998.

Skrankefunksjonen fungerer bra med at både Oslo, Trondheim og Bergen er koblet på samme sentralbord. NLB har tatt i bruk talesyntese til flere bøker til studenter.

Lydstudioer i nye lokaler ble tatt i bruk i mars 2006, nær 9 mnd etter NLB flyttet inn i nye lokaler. Dette økte kapasiteten fra 6 til 12 studioer, nye produksjonsverktøy ble innført og samtlige innlesere og ansatte tilknyttet lydproduksjon ble fasett inn i nye verktøy. NLB har nå en langt større kapasitet og oppdaterte produksjonsverktøy. Vi har nå både teknologi og kapasitet slik at vi har kunnet øke vår produksjon, samt til å arbeide videre med å forbedre kvaliteten på våre produksjoner.

Statistikk over produksjon, resultatindikatorer 4.1.1, 4.2.3 og 4.2.5

Tabellen nedenfor viser utviklingen av produksjonen på de ulike formatene. Tabellen viser øverst total lydbøker, total blindeskrift / e-bøker og totalen av disse.

Nederst i tabellen finner vi totalen på henholdsvis folkebiblioteklitteratur og studielitteratur.

Statistikk produksjon				
produkt	2003	2004	2005	2006
Total lydbøker	509	784	790	901
Total blindeskrift / e-bøker	235	335	220	180
Total tilvekst	744	1.119	1.010	1.081
Lydproduksjon				
Lydbok voksen	182	260	265	312
Lydbok barn	105	132	90	130
Innkjøpte kommers. Lydbøker	58	136	65	128
Talesynteslydbøker folkebibl.			18	
Tidsskrifter			19	7
Studielydbok	164	240	283	244

Talesynteslydbøker		16	50	80
Blindeskriftproduksjon				
Blindeskrift voksen	64	87	93	48
Blindeskrift barn	96	136	80	78
Kjøp interfolerte bøker etc	2	4		10
Studie blindeskrift	2		0	
E-tekstbøker	50	75	46	44
Blindeskriftnoter	21	33	1	0
Folkebibliotekproduksjon	505	751	630	703
Studielitteratur	239	368	380	378

Statistikk på bokstamme, resultatindikatorer 4.1.1

Tabellen nedenfor viser utviklingen av bokstammen fordelt på formater i folkebiblioteklitteratur og studielitteratur.

Type / år	2004	2005	2006
Daisy folkeb.	7067	7568	8056
Folkeb.punkt	5300	5503	5677
Studie daisy ¹	398	738	1214
Studie punkt	1150	1150	1150
Elektronisk	350	396	413

Produksjon folkebiblioteklitteratur, Resultatindikatorer 4.1.1

NLB oppnådde en total tilvekst på 1081 titler, en økning på 9%.

Tilveksten av lydbøker innenfor folkebibliotekslitteraturen for 2006 er 576 mot hhv 438 i 2005 og 567 i 2004. NLB legger vekt på å ha et godt tilbud til barn og ungdom i blindeskrift. Disse bøkene er ca halvparten så omfangsrike som voksenlitteratur, og er dermed raskere å produsere. Noe av forklaringen på det høye produksjonstallet i 2004 er et stort volum barnebøker. Bøker øker i omfang og i 2006 var barne/ungdoms- og voksenbøkene ca 12% større enn 2005. Nedgangen i produksjon er altså noe mindre målt i sideantall enn den er målt i antall titler.

Tilrettelegging er å gjøre vanlig tekst om til lyd eller blindeskrift

Produksjon studielitteratur, Resultatindikatorer 4.1.1 og 4.2.3

Produksjon av studielitteratur fikk ikke samme vekst som året før. Noe av årsaken til dette ligger i at vi klarte å starte med 2006-produksjonen i slutten av 2005. Pr i dag stort ligger vi å jour i produksjon. Antallet studenter med produksjonsrett ligger jevnt, mens pågangen av studenter med lånerett stadig øker, noe som gjenspeiles i utlånsøkningen. Utlånet av kassettbøker i studielitteratur har sunket nesten til nesten ingenting da digitaliseringen etter on demand prinsippet har medført at de fleste aktuelle bøkene nå foreligger i Daisyformat. Kassetutlånet kan dermed avvikles etter hvert.

Utlånet av kassettbøker har i 2006 vært stadig synkende. Vi overfører nå flere og flere av titlene til DAISY-format. Kassetutlånet vil avvikles i løpet av 2007. Tilveksten av lydbøker innenfor studielitteratur er 324 mot hhv 333 i 2005 og 255 i 2004. Av disse står talesyntese for hhv 80 i 2006, 50 i 2005 og 16 i 2004 samt 44 e-tekstbøker. I tillegg er 167 titler digitalisert (TIPS) mot hhv 135 i 2005 og 90 i 2004.

NLB har også i 2006 gitt service til blinde- og svaksynte doktorstipendiater. Pr. 31.12.06 var det tre doktorstipendiater som brukte våre tjenester. Imidlertid er ikke det tilbudet vi har i dag tilfredsstillende for

¹ Studielitteraturen digitaliseres etter "on-demand" prinsippet. All nyproduksjon er i Daisyformat

denne gruppen. De krever rask og effektiv tilgang til stoffet de skal bruke, og med de ressurser studenttjenesten har til rådighet, er det tilbudet vi i dag gir ikke tilstrekkelig. For å gi disse studentene et godt tilbud er det behov for økte budsjettrammer.

Endring i utlån og salg, resultatindikatorer 4.1.2 og 4.2.6

Statistikk utlån				
Folkebiblioteklitteratur	2003	2004	2005	2006
Lydbøker	192 636	199 119	204 407	233 830
Blindeskriftbøker	1 538	1 960	1 586	1 131
Studielitteratur				
Lydbøker	2 775	2 554	3 487	4 592
E-tekst/Blindeskriftbøker	157	110	116	58
Noter	52	33	67	13
Totalt utlånte titler	197 158	203 776	209 663	239 618

Utlån av folkebiblioteklitteratur, Resultatindikatorer 4.1.2

NLB oppnådde totalt et utlån på 239.618, en økning på 14,3 %. Lydbøker folkebiblioteklitteratur økte med 13,8% mens studielitteraturen på lydbøker økte med hele 25,9%!

Vi har hatt en nedgang på utlån av blindeskriftbøker på 28,7% og på utlånet av e-tekstbøker med 50%.

Utlånet av blindeskriftbøker har gått kraftig ned de to siste årene. Lav produksjon og økning i antall DAISY-utlån kan forklare noe av nedgangen. Utlånet av e-bøker har også gått ned i løpet av 2006. Dette skyldes at utlånet skreddersyr enkelte e-bøker til utlånerne som ikke nødvendigvis er interessant for flere andre lånere. Utlånet vil derfor variere basert på etterspørselen fra enkeltstudenter.

Utlån av studielitteratur. Resultatindikatorer 4.1.2

I 2006 har tallet på studenter med produksjonsrett holdt seg nokså stabilt hvis vi sammenligner med 2005, det samme gjelder studenter med andre lesevaner, for eksempel dysleksi. Tross dette økte utlånet av studie bøker med 1100 (ca 30 prosent) fra 2005 til 2006. I tillegg til våre egne produksjoner lånte vi inn i ca. 150 studie bøker fra Talboks- og punktskriftsbiblioteket (TPB)

NLB brenner over 1000 cd-plater hver dag som lydbøker. Vi får en bok på en plate som Daisy-bok

Statistikk over antall lånere, resultatindikatorer 4.1.3

Statistikken nedenfor viser antall lånere fordelt på folkebiblioteklitteratur og studielitteratur

Statistikk Lånere				
	2003	2004	2005	2006
Folkebiblioteket	13248	12043	12418	13169
Studiebiblioteket	162	227	270	295
Totalt antall lånere	13410	12270	12688	13464

I 2004 ble det foretatt en opprydning i registrene som medførte at mange ble slettet pga død og opphør av lånerstatus. Vi opplever nå en oppgang av aktive lånere både på folkebiblioteklitteratur og studielitteratur.

Gjennomsnittlig utlån pr låner på folkebiblioteklitteratur er 17,8 titler i året, noe som må ansees som svært høyt. Erfaringen viser at ca halvparten er aktive faste lånere, mens den andre halvdel låner en gang i mellom.

Gjennomsnittlig utlån pr låner på studielitteratur er 15,8 titler i året, noe som også må ansees som svært høyt.

Resultatmål 4.2: Utrede og iverksette tiltak

NLB har satt i gang en del utredninger og utvikling av en del tiltak som vil gjøre tilbudet til våre brukere enda bedre og bredere. NLB har ønske om å kunne avsette mer ressurser til slikt arbeid, både for å dra veksler på den kompetanse driftsorganisasjonen har, men også for å tilføre oss enda mer kompetanse. NLB ser det som veldig viktig å samarbeide med andre fagmiljøer både nasjonalt og internasjonalt, noe som blant annet gjøres gjennom deltagelse i Daisy Consortium og Det norske Daisy Konsortiet.

Nedenfor er listet opp de prosjektene som er satt i gang i 2006 og som videreføres i 2007.

- Aftenposten som lydbok Inklusive streaming med Net-Plextor/Nedlasting. Prosjektet er forberedt i et omfattende samarbeid med Aftenposten og teknisk leverandør, og hadde oppstart 5. februar 2007.
- MappaMi kan gi nyttig funksjonalitet for våre brukere og effektiviseringsgevinster for NLB. Det har tatt lang tid for vår leverandør av biblioteksystem å gjøre nødvendige forberedelser, disse forberedelsene ferdigstilles tidlig i 2007.
- Feilhåndteringsverktøy som skal benyttes for registrering og oppfølging av feilmeldinger på lydbøker. Systemet gir et vesentlig bedre grunnlag for å avdekke systematiske feil, og for å sikre fremdrift og riktig prioritering i feilrettingsarbeid.
- Produksjonsoppfølgingsverktøy som benyttes til å styre alle produksjonslinjer. Sikrer fremdrift og riktige prioriteringer.
- Forberedelse til å utvikle egne nettsider for Norsk Daisy konsortium.
- Samarbeid NLB/UiO – produksjonsløsning m/talesyntese
Etablering av felles produksjonsapparat for tilrettelegging av artikler og kompendier basert på talesyntese. .
- Profilbasert studiestyring. Vil styrke kontroll med studioinnlesinger og kvalitetssikre innlesing. Satt i gang 2006, ferdig våren 2007.

Samarbeide med Nasjonalbiblioteket (NB), (resultatindikator 4.2.1)

27. juni 2005 undertegnet NB og NLB en samarbeidsavtale på ulike områder. I 2000 var det gjort avtale om digital sikrings lagring av lydbøker i både Wave og Daisyformat (MP3).

Vi avholder 2 møter årlig for å gå gjennom avtalene, informere hverandre om nye tiltak i de enkelte institusjonene og eventuelle nye felles prosjekt.

Selve lagringen av de digitale bøkene fungerer etter hensikten, men på området overføring av data og digital lagring har vi nå fått etablert det driftsopplegget vi ønsker oss for rutinemessig overføring av produksjoner som gjøres i NLB. Fra NLBs side, har vi fortsatt data fra tidligere produksjoner på disk hos oss. De skal overføres til NB ved at vi sender fysiske disk til dem. Dette er en engangsjobb, som vi prioriterer å komme å jour med.

NB lager de resterende analoge mastere (studielitteratur) inntil alt som skal digitaliseres er ferdig.

Alle blindeskriftbøkene lagres nå i NB Rana. Blindeskriftdistribusjonen fungerer nå med at bestillinger oversendes til NB som deretter sender og mottar blindeskriftbøkene til lånerne gjennom postverket. Dialog for videre utvikling av samarbeidet er etablert.

Samarbeidet om IKT-drift fungerer etter hensikten.

Norsk DAISY konsortium (NDK) (resultatindikator 4.2.1)

På initiativ fra og ledet av NLB ble Norsk DAISY konsortium (NDK) stiftet i februar 2006. NDK består av Nasjonal pådriver ved NTNU, Huseby kompetansesenter, Tambartun kompetansesenter, Blindeforbundet, KABB (Kristent arbeid blant blinde) og NLB. Samtidig søkte NDK om, og fikk innvilget, et fullverdig medlemskap i Daisy Consortium (DC) (www.daisy.org) Tidligere hadde alle hatt individuelle assosierte medlemskap som ikke ga oss noen mulighet for innflytelse i Consortiets arbeid. NDK ved NLB har også fått plass i styret i DC. DC er svært sentralt som et internasjonalt samarbeidsorgan rundt områder innenfor NLBs kjerneområde. Det er derfor både naturlig og svært positivt for NLB at vi nå inntar en mer sentral posisjon i DC.

Antall folkebibliotek med avtale om utlån og distribusjon, (resultatindikator 4.2.2)

NLB gjennomførte i perioden 2003 – 2005 prosjektet "tilgjengelig bibliotek" i samarbeid med Torshov, Tønsberg og Sarpsborg folkebibliotek. Disse låner fortsatt ut et utvalg Daisy bøker til brukere. Prosjektet konkluderte ikke med noen anbefaling på noen modell og har heller ikke fått midler til å videreføre prosjektet. Organisasjonen Leser søker bok har nå et stort antall samarbeidsbibliotek med betegnelsen Bibliotek for alle. NLB har etablert kontakt med Leser søker bok, for å bidra til at bibliotekarer i Bibliotek for alle med spesiell interesse for og kompetanse om formidling av litteratur tilpasset ulike grupper, også kan informere om NLBs tilbud.

Restdigitalisering, Resultatindikatorer 4.2.4

Sommeren 2006 satte vi gang med å få digitalisert de ca 1200 gjenstående titlene innenfor folkebiblioteklitteratur, som ikke tidligere var digitalisert. Ved årsskiftet gjenstod ca 500 titler. Vi regner med at alle bøkene er utlånbare sommeren 2007.

Antall utlånte digitale bøker. (resultatindikator 4.2.6)

NLB produserer ca 1000 lydbøker på cd om dagen, dvs at det brennes en unik Daisy CD for hvert utlån. CD-en blir påtrykt navn og adresse til låneren, boktittel og informasjon om boka. Det er ingen andre i Norge som har tilnærmet et slikt volum av brenning av unike cd-er. Derfor har NLB måttet samarbeide tett med leverandør for å få tilpasset systemet. Det er investert i ytterligere to brennertårn i 2006, noe som gir oss en kapasitet og driftssikkerhet som dekker dagens behov.

Studenttjenesten

På initiativ fra Kunnskapsdepartementet ble det i 2006 satt ned en arbeidsgruppe som skulle se på studiesituasjonen for syns- og lesehemmede studenter. NLB har vært representert i denne arbeidsgruppen. Som en direkte konsekvens av prosesser rundt arbeidsgruppen, har NLB innledet et mer formalisert samarbeid med UiO, NTNU og UiB. Hensikten med samarbeidet er å etablere produksjonsformer/standarder som gjør det mulig for lærestedene selv å tilby tilrettelegging av lokalt lærestoff i et tilrettelagt format. Tanken er at NLB skal håndtere sentrale produksjonsløsninger som er tilgjengelig for lokale læresteder, samt sikre felles standard. UiO benytter i dag Daisygenerator for talesynteseproduksjon og Plextalk streamingserver som er lokalisert hos NLB.

KKD har bedt NLB om å opprette en arbeidsgruppe for å gjennomgå det regelverket NLB i dag praktiserer etter, når det gjelder produksjon av studielitteratur for synshemmede studenter. Gruppen hadde første møte tidlig i 2007.

NLBs spørreundersøkelse om blindeskrift. Resultatmål 4.2

Høsten 2006 gjennomførte vi en større spørreundersøkelse om blindeskrift

Undersøkelsen ble foretatt for å finne ut hvorfor utlånet av blindeskrift har gått så mye ned.

Vi konsentrerte undersøkelsen rundt voksne blindeskriftlånere, og kontaktet i alt 254 personer. Av disse fikk vi svar fra 134 personer, noe som gir en svarprosent på 52.7. 81 kvinner og 53 menn har svart. Gjennomsnittsalderen på de som svarte er 54 år. Det er interessant å merke seg at hele 76% av de spurte låner blindeskrift sjeldnere enn 1 gang i måneden. Vi fikk ingen klare svar på om våre lånere er fornøyd med utvalget av blindeskriftbøker. Ca halvparten er fornøyd, mens en like stor del har svart vet ikke.

Hovedtrekk fra undersøkelsen:

- 69% av de spurte foretrekker blindeskrift i papirformat.
- 22% ønsker blindeskrift i elektronisk format og det er rimelig å anta at etterspørselen vil øke,
- Blindeskriftlånerne ønsker å låne både lyd- og blindeskriftbøker.
- 29% foretrekke boka i blindeskrift ved parallellutgivelser
- Over 50% av blindeskriftlånere vil ha tidsskrifter og artikler i kortskrift.
- 54% ønsker å få produsert bøker i blindeskrift.

- 42,5% vil ha produsert tidsskrifter
- 34% ønsker større utvalg av faglitteratur og artikler i blindeskrift

Informasjonsarbeid.

I høst ble det etablert en egen informasjonsgruppe som bl.a jobber mot eksisterende og nye lånergrupper. Informasjonsgruppen har deltatt på flere utstillinger og seminarer og informert om våre tjenester. Informasjonsgruppen har også sørget for at vi har fått omtale i flere aviser.

Nettsidene våre er godt besøkt og våre brukere er godt fornøyd med innholdet. Vi har i høst fått MediaLT til å gjennomføre en analyse av sidene våre for å undersøke om de er brukervennlige for synshemmede brukere. Resultatene fra denne undersøkelsen viser gjennomgående gode karakterer for nettsidene. Rapporten vil danne grunnlag for en videre utvikling og forbedring av denne tjenesten..

NLB deltar på stands for å spre informasjonen om våre tjenester

Barn og ungdom

NLB prioriterer arbeid med synshemmede barn og ungdom. Det er nær kontakt med brukerne og lånerønsker blir høyt prioritert når vi skal avgjøre hvilke bøker som skal settes i produksjon.

Punktbøker

Blindeskrift er skriftspråket for synshemmede. NLB legger vekt på kvaliteten på dette området, gjennom at vi dobbelt korrekturleser det vi produserer for barn. Det er viktig å produsere punktbøker med åpen eller dobbel linjeavstand for lesetrening for

- Nybegynnere i småskolen
- Ungdom som får forverret syn i tenårene

Vi legger vekt på å ha et variert utvalg slik også trenede punktlesere skal ha et skikkelig og variert tilbud.

Taktile bøker

Avdelingskontoret i Bergen har et prosjekt i samarbeid med Høgskolen i Bergen (Førskolelærerutdanninga) hvor de får studenter til å lage følebøker. En av bøkene var så gode at vi har engasjert en av studentene til å lage flere eksemplarer av sin bok. Ellers kjøper vi de taktile bøkene vi kommer over, blant annet fra et forlag i Frankrike.

Interfolierte bøker

Er "vanlige" billedbøker hvor man setter inn plastfolieark med blindeskrift slik at blinde (for eksempel foreldre) kan lese for andre (barn). I 2006 produserte vi 10 titler

Kontakt med brukermiljøene

For å gjøre tilbudet kjent for barn, ungdom, lærere og foreldre deltar barne- og ungdomsbibliotekaren ofte på ulike samlinger og treff med synshemmende barn og unge:

- Huseby kompetansesenter i forbindelse med aldersbestemte samlinger
- Skriver litt om nyheter i Assistanses medlemsblad NOTATER
- Snakker om nyheter på Blindeforbundets aldersbestemte lydprogrammer; ULTRAMIX hver måned og ULYD ca en gang pr. kvartal.
- Oppdaterer jevnlig vår webside; har en side for barn; en for ungdom og en for pedagoger og andre interesserte
- Lager manus til den så kalte ½-årsdaisyen 2 ganger i året. Info CD til barn og unge.

Resultatmål 4.3: Utskriftstjeneste for døvblinde

Utskriftstjenesten for døvblinde. resultatindikatorer 4.3.1

Det har vært 14 brukere som har benyttet tjenesten i 2006. Fordelingen av produksjonen er følgende:

Utskriftstjenesten	Type produksjoner				
14 personer	Nordisk/punkt	Nordisk/stor	Nordisk/tale	Punkt	Totalt
Totalt	3	6	6	3	18

Utskriftstjenesten er et viktig tiltak for brukere. Det er ikke mange på landsbasis som har behov for denne tjenesten, men desto viktigere for de som benytter tilbudet.

Produksjonstiden hos NLB er veldig kort, Oftest er dette utført den dagen det kommer til NLB.

Miljøledelse

Administrasjonssjefen i NLB er ansvarlig for miljøarbeidet. Avdelingslederne skal påse at miljøarbeidet følges opp i avdelingene.

Rapport på miljøtiltak gjennomført i NLB

- **Avfall:** NLB har plassert papirinnsamlingseske på hver arbeidsplass. Datautstyr gjenbrukes internt i NLB og ved kassasjon leveres alt til gjenbruk eller miljøvennlig destruksjon. Vi er med på returordning av tonere
- **Transport:** NLB har distribusjon av cd-plater med postverket. Dette tar bare en brøkdel av den plassen kassetboken i sin tid tok. Alle cd-er retures og vi leverer brukte cd-er til gjenbruk eller miljøbrenning. Vi gjenbraker konvolutten. NLB arbeider med opphør av returordningen, noe som innebære halvparten av dagens postforsendelser. Vi har også satt i gang utprøving av streaming og nedlastning av lydbøker, som på sikt vil ytterligere redusere bruk av postforsendelser.
- **Energi:** All belysning i kontorlandskap slås automatisk av etter kl 1600. Halvbroren er bygd med tanke på energisparing.
- **Innkjøp:** NLB har en miljøprofil ved innkjøp av kontorrekvisita og driftsmidler

Likestilling

Tabellen nedenfor viser hvordan kjønnsfordelingen er i NLB. NLB har hatt liten "turnover" i arbeidsstokken. Tradisjonelt har NLB vært oppdelt i en kvinnedominerert utlåns/formidlingsdel og en mannsdominerert produksjonsdel. I det siste har denne fordelingen endret seg noe da kvinneandelen i produksjonen er økt en del.

	Totalt		Lederstilling ²		Øvrige stillinger	
	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn
Pr 31.12.2006						
Kjønnsfordeling - alle ansatte i %	57 %	43 %	41 %	59 %	58 %	42 %
Kjønnsfordeling - heltidsansatte i %	46 %	54 %	30 %	70 %	48 %	52 %
Kjønnsfordeling - deltidsansatte i %	91 %	9 %	100 %	0 %	90 %	10 %
Gjennomsnittslønn basert på 100% stilling (kr 1 000)	320	330	596	525	297	296

² NLB skiftet direktør 2006. Den ene sluttet 30.6.06 og den neste begynte 14.8.06

Utfordringer for NLB i 2007

IKT – sikre en stabil plattform

Norsk lyd- og blindeskriftbibliotek har på kort tid og med beskjedne økonomiske midler gått fra å drive utlån av kassetter basert på analoge mastere, til å være en fulldigitalisert virksomhet. Både lydbøker og blindeskriftprodukter produseres ut fra et digitalt grunnlag, og alt utlån av lydprodukter er i form av elektroniske filer.

NLB har prioritert å gi et godt tilbud til brukerne så raskt som mulig innenfor de økonomiske rammene som gjelder. Det har gjort at sårbarheten på ikt-siden har blitt noe høyere enn det som er ønskelig. Høsten 2006 er det gjennomført en analyse med tittelen Kritisk blikk på ikt i NLB. Gjennom denne analysen har vi fått beskrevet hvilket servicenivå vi må ha for å kunne betjene våre brukere på en god måte, og hvilke tiltak som er nødvendige for å bringe oss til dette servicenivået. Tiltakene innebærer både justeringer av driftsopplegget vårt og investeringer i hardware med ytelser som er bedre tilpasset det behovet vi har.

Produksjonsvirksomheten

Norsk lyd- og blindeskriftbibliotek har prioritert konvertering av analoge lydbøker, slik at de kan bli tilgjengelige for våre brukere i digitalt format. Samtidig har vi klart å ha et stadig økende produksjonsvolum av nye lydprodukter. For 2007 blir det viktig å klargjøre for ny vekst gjennom:

Økt fokus på kvalitetssikring i produksjon. Nøkkelord her er tettere oppfølging av innlesinger/innlesere i selvbetjent studio, rutiner for å fange opp/organisere all relevant informasjon, kompetanseheving og tydeliggjøring av organisasjon/roller.

Øke produksjon av blindeskriftsbøker samt forbedre produksjonsmetodikk. Nøkkelord her er økt bemanning, implementering av nye produksjonsverktøy (Daisy pipeline) samt samarbeid med organisasjoner som produserer blindeskrift.

Økt produksjon basert på talesyntese. Dette forutsetter økt bemanning og kvalitetsforbedring på metodikk/format.

Frigjøre ressurser som kan jobbe med utviklingsarbeide.

Distribusjonsvirksomheten

For lydproduktene er det nå cd som er det dominerende mediet. Det synes å være bred enighet om at cd-ens levetid er begrenset. Det blir derfor viktig for NLB å komme i gang med å benytte andre distribusjonsformer. Både for å kunne levere ferskvareprodukter, som aviser, og for å kunne betjene nye brukergrupper på en effektiv måte, må NLB kunne tilby ulike former for streaming og eventuelt nedlasting av filer som en supplerende distribusjonsform. I 2007 vil dette ha et begrenset omfang, men for årene som kommer er det grunn til å tro at volumet vil øke.

Studenttjenesten

De tiltakene NLB setter i verk på produksjonssiden, vil ha stor betydning for kvaliteten på studenttjenesten. Gjennom å øke kapasiteten på talesyntese, kan vi tilby kortere leveringstider og prioritere innlesing av de bøkene som trenger denne produksjonsformen. Vi forventer at etterspørselen vil øke, det er derfor stadig en utfordring å kunne betjene de studentene som har produksjonsrett så godt som vi kunne ønske.

En arbeidsgruppe som skal gjennomgå dagens regelverk for produksjon av studielitteratur til studenter med synshemming er etablert, og gruppen vil legge et forslag til regelverk frem for KKD i 2007.

ÅRSRAPPORT 2006 for Offentlig utvalg for blindeskrift

Innledning

I 2006 har Offentlig utvalg for blindeskrift, OUB, hatt 6 møter og behandlet 56 saker. I tillegg har Offentlig utvalg for blindeskrift stått som arrangør av fellesmøte med de nordiske punktskriftutvalgene og en nasjonal punktskriftkonferanse.

Følgende medlemmer med personlige varamedlemmer har utgjort OUB:

- Leder: Otto Prytz, personlig varamedlem: Kari Bordvik (begge fra Synshemmede Akademikeres Forening)
- Nestleder: Oddvar Øyan (Norges Blindeforbund), personlig varamedlem: Gert Kroken (Vestlandske Blindeforbund)
- Kari Brevik (Huseby kompetansesenter), personlig varamedlem: Randi Rusten (Tambartun kompetansesenter)
- Bjørn Davidsen, personlig varamedlem: Kolbjørn Heggstad (begge fra Foreningen Norges døvblinde)
- Britt Nordby, personlig varamedlem: Tormod Helgetun (begge fra Norsk lyd- og blindeskriftbibliotek).

Tormod Helgetun ble oppnevnt som nytt varamedlem for Britt Nordby i 2006.

OUBs sekretariat er besatt med 1 person, Liv Kristin Saur, i 80 % stilling.

Økonomi

I 2006 hadde OUB en ramme på kr 591 000. Omsetningen ble på kr 580 425,04.

Utvalgets faglige arbeid

I 2006 har OUB arbeidet med utarbeidelsen av *Håndbok i litterær punktskrift*, en håndbok som tar for seg 6-punktstandarden som ble vedtatt i 2002. Det ble i november nedsatt en arbeidsgruppe bestående av Otto Prytz, Oddvar Øyan og Liv Kristin Saur, som skal gjøre ferdig håndboka. OUB har også besvart spørsmål og foretatt noen justeringer og en del presiseringer til 6-punktstandarden på sine møter.

For øvrig har arbeidet med 6-punktstandarden i hovedsak bestått i veiledning om norsk punktskrift overfor i første rekke punktskriftprodusenter, men også andre interesserte.

I 2004 godkjente OUB ny norsk kortskrift i 3 nivåer. Den nye kortskriften, KS04, erstatter den tidligere K75 som har vært i bruk siden 1975.

Det er også i 2006 blitt foretatt flere justeringer i reglene for KS04, som har vist seg nødvendige. I forbindelse med produksjonen av en lærebok i kortskrift, *Lær punktskrift KORT OG GODT*, ble det oppdaget en del mangler i kortskriftens nivå 3.

I tillegg har OUB-sekretariatet vært engasjert i arbeidet med implementeringen av ny kortskrift i konverteringsprogrammet CX for Word, som benyttes av de fleste produsenter. Arbeidet med implementeringen av kortskrift i programmet, ble avsluttet i november 2006. Alle produsenter som benytter CX for Word, skal kunne produsere punktskrift i kortskrift. OUB regner med at dette kommer i gang i løpet av 2007. Otto Prytz, OUBs leder, har vært engasjert i arbeidet med implementeringen av KS04 i konverteringsprogrammet Duxbury Braille Translation, DBT.

Publikasjonen *Norsk kortskrift, KS04*, som inneholder tabeller, vil bli utgitt i 2007. Det samme gjelder for læreboka *Lær punktskrift KORT OG GODT*.

Spesialnotasjon

Arbeidet med realfagsnotasjonen fortsatte i 2006. I hovedsak har dette bestått i utarbeidelsen av publikasjonen *Norsk standard for kjemi-, fysikk- og biologinotasjon i 6-punkts blindeskrift*.

Punktskriftutgaven av publikasjonen ble ferdigstilt sommeren 2006, mens utgaven i vanlig trykk ikke vil foreligge før i 2007.

Punktskriftfremmende tiltak

Det har også i 2006 vært dialoger mellom OUB og Norsk lyd- og blindeskriftbibliotek, NLB, vedrørende punktskriftmerking av DAISY-bøker. Denne gangen gjaldt det studielitteratur.

Fra Solum forlag fikk OUB henvendelse om å vurdere en biografi om Louis Braille for utgivelse. OUB mener den kan utgis som en fortelling for barn i forbindelse med 200-årsjubileet for Louis Brailles fødsel i 2009.

OUB har hatt kontakt med Legemiddelindustriforeningen, LMI, i forbindelse med det nye EU-direktivet om punktskriftmerking av nye legemiddelpakninger.

For øvrig har OUB mottatt flere henvendelser vedr. punktskrift generelt og norsk punktskrift spesielt.

I løpet av 2006 er OUB blitt klar over at en hjemmeside for OUB er helt nødvendig. Utvalget har drøftet hvordan en skal legge opp en hjemmeside, og om vi bør ha et eget domene, eller tilhøre Norsk lyd- og blindeskriftbiblioteks nettsider.

OUB har vedtatt å kjøpe sitt eget domene, og har engasjert en person til å sette opp og oppdatere en hjemmeside.

Representasjon

OUB er representert med leder Otto Prytz i en referansegruppe for doktorgradsarbeid i spesialpedagogikk, som gjennomføres av Astrid Vik.

Kari Brevik er oppnevnt som OUBs representant i referansegruppe for prosjektet "Prikkfri lesing – nei takk!". Dette prosjektet, som er i regi av Norges Blindeforbund, synshemmedes IKT-senter, ble startet i 2006.

Nasjonale samarbeidspartnere

OUB har et godt samarbeid med de institusjoner og organisasjoner som er representert i OUB.

Nasjonal punktskriftkonferanse

Etter positive erfaringer med en punktskriftkonferanse avholdt i 2005, arrangert av Norges Blindeforbund, påtok OUB seg å arrangere en punktskriftkonferanse i 2006. Konferansen ble arrangert i forkant av fellesmøtet mellom de nordiske punktskriftutvalgene. Konferansen ble avholdt på Norges Blindeforbunds rehabiliteringssenter, Hurdalsenteret, 18.—19. oktober, og samlet om lag 30 personer. Det deltok representanter fra organisasjoner, institusjoner og firmaer som er relatert til punktskrift, både innen produksjon, opplæring, datatekniske hjelpemidler og ikke minst punktskriftlesere.

Konferansen hadde 2 temaer:

- Punktskrift i det offentlige rom
- Opplæringstilbudet i punktskrift for voksne som har mistet synet.

Nordisk samarbeid

Offentlig utvalg for blindeskrift har et utstrakt samarbeid med Svenska Punktskriftsnämnden og utveksler protokoller/referater og nyttig informasjon.

OUB har i tillegg kontakt med Det Danske Punktskriftnævn og punktskriftutvalget i Finland, Braille-Neuvottelukunta.

Nordisk punktskriftmøte

Som nevnt ovenfor, stod OUB som arrangør av fellesmøtet for de nordiske punktskriftutvalgene i 2006. Fellesmøtet ble arrangert på Norges Blindeforbunds rehabiliteringssenter, Hurdalsenteret, i tidsrommet 19.—20. oktober 2006. Sverige, Danmark, Finland og Norge var representert. I tillegg til medlemmer i de nordiske punktskriftutvalgene, deltok representanter fra organisasjoner, institusjoner og firmaer i Norden. I underkant av 40 personer var til stede på møtet. Hovedtema var: Konverteringsprogrammer for utskrift i punktskrift – er dagens programmer gode nok? 4 firmaer var representert og fikk presentert sine programmer. I tillegg presenterte representanter fra Talboks- og Punktskriftsbiblioteket, TPB, et system,

DTBook for produksjon av punktskrift. De danske representantene presenterte et program, RoboBraille, for konvertering pr. e-post mellom ulike former for vanlig skrift og punktskrift, bl.a. fullskrift og kortskrift. I tillegg til hovedtemaet ble det gitt orienteringer om de nordiske utvalgenes arbeid.

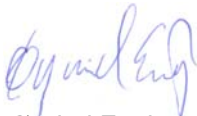
Oslo, 08.02.2007

Otto Prytz, (sign)
leder

Liv Kristin Saur, (sign)
utvalgssekretær

Underskrift

Styret i Norsk lyd- og blindeskriftbibliotek ga i styremøte 23.1.07 fullmakt til administrasjonen sammen med styreleder å slutføre årsrapporten for 2006.

Øyvind Engh
Direktør

Kjell Egeland
Administrasjonssjef

